

Pressiteade
Luxembourg, 10. juuli 2019

Audiitorite sõnul peavad EBA stressitestid keskenduma rohkem kogu ELi hõlmavatele süsteemsetele riskidele

Euroopa Kontrollikoja uue aruande kohaselt oleks Euroopa Pangandusjärelevalve (EBA) viimane pankade stressitest pidanud olema rangem, et testida pankade vastupanuvõimet süsteemsetele riskidele kogu ELis. Audiitorite sõnul olid simuleeritud šokid tegelikult leebemad kui 2008. aasta finantskriisi ajal kogetud stressitase ning kasutatud ebasoodne stsenaarium ei kajastanud nõuetekohaselt kõiki olulisi süsteemseid riske ELi finantssüsteemile. Peale selle tugines EBA testi koostamisel ja tegemisel olulisel määral liikmesriikide järelevalveasutustele, kuid tal ei olnud küllaldaselt ressursse, et nende üle tõhusalt järelevalvet teha.

Alates 2011. aastast on EBA korraldanud kogu ELi hõlmavaid stressiteste, et hinnata pankade vastupanuvõimet selliste šokkide vastu, nagu tõsine majanduslangus, aktsiaturu kokkuvarisemine ja usalduse kadumine pankade vastu. Audiitorid hindasid, kas 2018. aasta stressitest oli otstarbekohane. Nad uurisid pankade valimise kriteeriume ja riskide kindlakstegemise protsessi.

„Euroopa pankasid tuleks katsetada suuremate finantsšokkide suhtes,“ ütles aruande eest vastutav Euroopa Kontrollikoja liige Neven Mates. „Peale selle teevad EBA-s kõige tähtsamaid otsuseid liikmesriikide järelevalveasutuste esindajad ning stressitesti kavandamisel ja rakendamisel ei võetud piisavalt arvesse kogu ELi perspektiivi.“

2018. aasta stressitestis kasutati nõrgema majandusega riikides ja haavatavamates finantssüsteemides madalama raskusastmega ebasoodsaid stsenaariume. Seetõttu ei pruukinud vähene mõju mõnele pangale olla tingitud nende pankade paremast seisust, vaid hoopis madalamast stressitasemest. Samuti leidsid audiitorid, et test ei hõlmanud kõiki haavatavaid panku ja teatavad suurema riskiga pangad olid sellest välja jäetud.

EBA koordineeris paljusid sidusrühmi hõlmavat ja lühikeste tähtaegadega testi edukalt. Samal ajal oli Euroopa Keskpangal (EKP), riikide keskpankadel ja ametiasutustel testi kavandamisel väga oluline roll. Selleks et kontrollida pankade hinnanguid nende suhtes rakendatud stressi mõju kohta, tugines EBA taas olulisel määral liikmesriikide järelevalveasutustele ja EKP-le. Koos EBA piiratud võimega testimisprotsessi kontrollida, tema piiratud ressursside ja keerulise

Pressiteate eesmärk on edastada Euroopa Kontrollikoja eriaruande põhisõnumid. Aruanne on tervikuna kättesaadav aadressil eca.europa.eu

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

juhtimiskorraga ei aidanud see tagada eri liikmesriikide pankade jaoks võrreldavaid, kallutamata ja usaldusväärseid tulemusi.

Ehkki EBA tegi pankade kohta kättesaadavaks erakordses koguses andmeid, puudusid mõned kõige olulisemad andmed, nimelt iga panga kapitalinõuded ja nende pankade arv, kes kõnealuseid nõudeid stressiolukorras oleksid rikkunud.

Audiitorid soovivad Euroopa Komisjonil vaadata läbi EBA juhtimiskord ja seda tugevdada ning suurendada EBA ressursse, et tulevastes stressitestides ei ilmneks sarnaseid puudusi. Samal ajal peaks EBA tegema järgmist:

- suurendama oma testide geograafilist katvust ja valima pangad mitte ainult nende suuruse, vaid ka süsteemsete riskide põhjal;
- määratlema minimaalsed stressitasemed kogu ELi jaoks ja võtma arvesse ELi kui terviku finantssüsteemist tulenevaid riske;
- parandama kontrolli testide koostamise üle ja tugevdama oma järelevalverolli.

Toimetajatele

2010. aastal asutatud EBA üks ülesannetest on teha kogu liitu hõlmavaid stressiteste, mida EBA ka 2011., 2014., 2016. ja 2018. aastal tegi. 2018. aasta stressitestis osales 48 panka 15 riigist. Ebasoodne stsenaarium kujutas endast kolmeaastast negatiivset stsenaariumi, mis hõlmas selliseid makromajanduslikke näitajaid nagu SKP, töötus, eluasemehinnad ja intressimäärad.

Alates 2014. aastast on ELi audiitorid avaldanud mitu pangandusliiduga seotud aruannet, sealhulgas EBA ja selle muutuva konteksti, ühtse järelevalvemehhanismi, Ühtse Kriisilahendusnõukogu ja EKP tehtava pankade kriisijuhtimise kohta. Kontrollikoda tutvustab oma eriaruandeid Euroopa Parlamendile ja Euroopa Liidu Nõukogule ning ka teistele huvitatud pooltele, nagu liikmesriikide parlamendid, ettevõtlusringkondade sidusrühmad ja kodanikuühiskonna esindajad.

Eriaruanne nr 10/2019: „Kogu ELi hõlmavad pankade stressitestid: pankade kohta on esitatud erakordses koguses andmeid, kuid koordineerimist ja riskidele keskendumist on vaja parandada“ on kättesaadav Euroopa Kontrollikoja veebisaidil (eca.europa.eu) ELi 23 keeles.

Pressikontakt kõnealuse aruande jaoks

Damijan Fišer – e-post: damijan.fiser@eca.europa.eu

Tel +352 4398 45410 Mobiil +352 621 55 22 24